

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI  
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ  
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ  
NA LATA 2024 - 2026  
ZA OKRES I - XII 2024 r.**

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024–2026 utworzony na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej przyjęto Uchwałą Rady Gminy Ornontowice nr LXIV/543/24 z dnia 25 stycznia 2024 roku.

Zarządzeniem Wójta Gminy Ornontowice z dnia 8 września 2023 r. nr 0050.0783.2023 powołano 7 osobowy Zespół Interdyscyplinarny, który pracuje w oparciu o ustawę oraz Regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Ornontowice oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024–2026 w 2024 roku był realizowany w oparciu o poniższe założenia:

**Cel główny programu:**

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Ornontowice.

**Cele szczegółowe:**

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

**Realizacja celów Programu zakłada:**

- rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej,

- zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej,
- kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej,
- promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy.

Program zakłada kompleksową pomoc zarówno dla osób doznających przemocy jak i osób stosujących przemoc przy udziale służb i instytucji, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej. Wymaga podejmowania równoczesnych działań o charakterze profilaktycznym, interwencyjnym, terapeutycznym i korekcyjno-edukacyjnym.

Program nie tworzy nowych instytucji, a wzmacnia kompetencje już istniejących.

Realizacja zadań wynikających z przedmiotowego programu była prowadzona w sposób zintegrowany, interdyscyplinarny oraz wielopoziomowy przez poniższe jednostki:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornontowicach,
- Komisariat Policji w Orzeszu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ornontowicach,
- placówki oświatowo-wychowawcze
- Gminny Ośrodek Zdrowia w Ornontowicach,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Mikołowie
- organizacje pozarządowe,
- inne instytucje i organizacje realizujące zadania, mające na celu przeciwdziałanie i niwelowanie skutków przemocy w rodzinie

Nadzór nad powyższymi działaniami sprawował Zespół Interdyscyplinarny.

W 2024 roku w ramach realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej prowadzone były działania zmierzające do zdiagnozowania problemu przemocy domowej oraz edukacja środowiska m. in. poprzez prowadzenie procedur Niebieskich Kart.

Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych prowadzili rozmowy motywacyjne i profilaktyczne

w zakresie problemu przemocy, ustalali plany pracy z rodziną, prowadzili monitoring procedur NK oraz kierowali osoby potrzebujące wsparcia do specjalistów, a także do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

# Sprawozdanie z działalności poszczególnych jednostek/ instytucji

## 1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornontowicach

W ramach funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego odbyły się następujące działania:

- W roku 2024 odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Działaniami grup diagnostyczno - pomocowych objęto 16 rodzin, które łącznie liczyły 56 osób.
- Osoby doznające przemocy: 6 kobiet /1 mężczyzna/ 27 dzieci
- Osoby stosujące przemoc: 11 mężczyzn/ 4 kobiety
- W roku 2024 prowadzono 6 nowych procedur Niebieskich Kart, z tego 3 zostały wszczęte przez przedstawiciela Komisariatu Policji w Orzeszu, 3 przez przedstawiciela Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach. Zespół Interdyscyplinarny w Ornontowicach prowadził także 2 Karty przekazane w roku sprawozdawczym przez inny ZI w związku z przeprowadzeniem się sprawcy lub osoby doznającej przemocy do Ornontowic.
- Prowadzonych było łącznie 16 Procedur Niebieskich Kart (w tym 7 z roku poprzedniego wszczętych w Ornontowicach i 1 wszczętą przez inny ZI).
- Wypełniono 7 formularzy części „C” Niebieskiej Karty z osobami wskazanymi jako doznające przemocy.
- Wypełniono 9 formularzy części „D” Niebieskiej Karty z osobami wskazanymi jako stosujące przemoc.
- Zakończono 10 procedur NK z uwagi na ustanie przemocy oraz 1 z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.
- Odbyły się 64 posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych w ramach procedur Niebieskich Kart, w których uczestniczyli pracownicy GOPS, dzielnicowy, pedagodzy i psychologowie szkolni oraz kurator sądowy.
- Wobec 4 osób objętych procedurą Niebieskiej Karty prowadzona jest postępowanie o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową – 1 osoba, która ukończyła program;
- Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową – 2 osoby, które ukończyły program.
- Skierowano 4 wnioski do Sądu o wgląd w sytuację rodziny.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej wprowadzono Standardy Ochrony Małoletnich.

Odrębny dokument ze względu na odmienną specyfikę pracy wprowadzono także w placówce wsparcia dziennego – Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej.

Asystent rodziny współpracujący w rodzinami zagrożonymi przemocą domową, prowadził rozmowy w zakresie: doskonalenia kompetencji opiekuńczo – wychowawczych, motywowania do budowania prawidłowych relacji z dziećmi, do stosowania metod wychowawczych zgodnych z poszanowaniem praw dziecka, udzielał kompleksowych informacji o możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej.

Na terenie Gminy Ornontowice czynny był Punkt Konsultacyjny.

Dyżury pełniło trzech specjalistów: pedagog, terapeuta rodzinny, psycholog.

Średnio w miesiącu odbywały się trzy 2-godzinne dyżury.

W roku 2024 z porad Punktu skorzystało 16 osób.

Udzielono 52 konsultacji / porad.

Ponadto osoby z terenu Ornontowic korzystały z wsparcia organizacji pożytku publicznego.

W ramach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie gmina udzieliła dotacji na realizację zadań publicznych przez następujące stowarzyszenia (organizacje pożytku publicznego):

- Klubowi Abstynenta "POWRÓT" w Mikołowie oraz

- Mikołowskiemu Stowarzyszeniu Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki "ZMIANA" w Mikołowie,

na prowadzenie indywidualnej i grupowej działalności psychologicznej, terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób doznających przemocy jak i stosujących przemoc.

Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach uczestniczyli szkoleniu: Superwizja w zawodach wsparcia społecznego – cykl 5 szkoleń finansowanych w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Pracownicy Ośrodka uczestniczący w posiedzeniach ZI oraz grup diagnostyczno pomocowych brali udział w szkoleniu: Dialog Motywujący.

Dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach przeprowadził 3-dniowe szkolenie, o którym mowa w art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Pracownicy GOPS uczestniczyli w licznych bezpłatnych webinarach o tematyce dot. wspierania rodziny i przeciwdziałania przemocy domowej przyczyniających się do wzmacniania kompetencji do pracy z rodziną.

Na terenie Gminy działa placówka wsparcia dziennego – Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza. Wsparciem opiekuńczo-wychowawczym w 2024 r. objęto łącznie 34 dzieci.

## **2. Zespół Szklono - Przedszkolny w Ornontowicach**

Zgodnie z założeniami stosownych rozporządzeń, w szkole obowiązuje realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Reguluje on działania wychowawczo- profilaktyczne wobec uczniów, rodziców i nauczycieli. Istotnym elementem działań jest edukacja na temat przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i domowej.

Czynności podjęte w ramach programu obejmują zarówno działania o charakterze profilaktycznym jak i interwencyjnym. Wśród nich można wymienić następujące działania:

- rozeznanie sytuacji rodzinnej uczniów, poprzez rozmowy z nauczycielami, rodzicami i uczniem;
- realizacja procedury Niebieskiej Karty w sytuacjach podejrzenia stosowania przemocy;
- aktywny udział pedagoga w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego;
- aktywny udział pedagogów lub psychologa w pracach grup diagnostyczno-pomocowych;
- wdrażanie oddziaływań ustalonych na Zespole w pracy z uczniem i jego rodziną na terenie szkoły;
- szkolenia dla kadry i specjalistów na temat sytuacji przemocowych (w ramach szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i proponowanych webinarów online);
- realizacja Szkolnego Programu Profilaktyczno- Wychowawczego;
- bieżące monitorowanie sytuacji i ustalanie wspólnych działań podczas spotkań szkolnego zespołu wychowawczego;
- rozmowy wspierające z uczniem (osobą doznającą przemocy lub świadkiem przemocy) i jego rodzicami;
- udostępnienie numerów i adresów instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom doznającym przemocy domowej;
- organizowanie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych, jako ciekawą formę spędzania wolnego czasu;
- przeprowadzanie pogadarek na zajęciach w ramach GZW nt. agresji i przemocy oraz sposobów reagowania na nią;
- zajęcia w wybranych klasach na temat konfliktu i relacji w klasie;
- organizowanie zajęć profilaktycznych.

W 2024 r. szkoła podjęła następujące inicjatywy:

- Dzień Bezpiecznego Internetu;
- Dzień Życzliwości i Uśmiechu;
- Dzień Walki z Hejtem;
- uczestniczono w spotkaniach grup diagnostyczno –pomocowych i Zespołu Interdyscyplinarnego;
- współpraca z Fundacją PoDRUGIE w ramach „Kampanii 19 Dni Przeciwko Przemocy i Krzywdzeniu Dzieci i Młodzieży” - realizacja warsztatów dla uczniów, tematycznych pogadarek, tzw. „pomarańczowych dni”, propagowanie wśród uczniów, rodziców i nauczycieli wiedzy na temat przeciwdziałania przemocy, instytucji udzielających wsparcia, możliwości działania. Kampania realizowana w dniach 1-19 listopada 2024 r.;

- inicjowano i prowadzono działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- opracowanie i wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich w placówce;
- tematyczne zajęcia na temat przemocy rówieśniczej prowadzone w wybranych klasach zgodnie z zapotrzebowaniem wychowawców;
- wdrożenie programu profilaktycznego „Godzina dla młodych głów”;
- udział specjalistów w projekcie „Szkoła dostępna dla wszystkich”, który obejmował treści związane z przemocą;
- zorganizowanie konkursu plastycznego dla klas 1-3 - „Świat bez przemocy”;
- obchody „Światowego dnia zdrowia psychicznego”.

Szkoła w celu przeciwdziałania przemocy współpracuje z następującymi instytucjami:

- Sądem Rodzinnym w Mikołowie;
- Zespołem Interdyscyplinarnym w Gminie Ornontowice;
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Mikołowie;
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ornontowicach;
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ornontowicach;
- Policją Powiatową w Mikołowie;
- Policją w Orzeszu;
- kuratorami zawodowymi i społecznymi.

### **3. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach**

Realizowane działania profilaktyczne:

- Liczba założonych i prowadzonych Niebieskich Kart 2 (MOPS Mikołów, GOPS Gierałtowice);
- Liczba wniosków do Sądu o wgląd w sytuację rodziny – 2;
- Zorganizowanie podczas wywiadówki szkolenia dla rodziców z psychoterapeutą ze strefy rozwoju w Katowicach – panem Arturem Augun. Temat: „Jak być dobrym rodzicem współczesnego nastolatka, Podczas spotkania omówił kwestię skutecznego stawiania granic i wychowania bez przemocy;
- Zapoznanie wszystkich rodziców podczas wywiadówki ze Standardami Ochrony Małoletnich, w tym z obowiązkiem zgłaszania jakiegokolwiek przemocy w stosunku do nieletniego, w tym przemocy domowej;
- Zorganizowanie spotkania uczniów kilku klas z Sędzią Sądu Okręgowego w Katowicach na temat aspektów prawnych wobec stosowania przemocy;
- Lekcje wychowawcze oraz pogadanki na temat skutków przemocy;
- Systematyczny udział w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego;
- Objęcie uczniów doświadczających przemocy domowej wsparciem w postaci rozmów z uczniem, kontroli ocen, frekwencji, wyposażenia w podręczniki i przybory szkolne;
- Utrzymywanie kontaktu z kuratorami sądowymi i asystentami rodziny.

#### 4. Komisariat Policji w Orzeszu

W 2024 roku w Gminie Ornontowice przeprowadzonych zostało **698** interwencji w tym:

- **139** interwencji domowych;
- **579** interwencji w miejscach publicznych;
- 112 osób przewieziono do wytrzeźwienia (w tym do miejsca zamieszkania);
- W 236 przypadkach powodem interwencji były osoby pod wpływem alkoholu;
- W 35 przypadkach interweniowano wobec obcokrajowców;
- Zatrzymano 21 kierujących będących w stanie nietrzeźwości bądź pod wpływem środków narkotycznych;
- W wyniku interwencji Policji założono **3** niebieskie karty;
- W **2** przypadkach miało miejsce zastosowanie przez Policjantów trybu **15aa ust. 1 ustawy o Policji**;
- W **1** przypadku Prokuratura Rejonowa w Mikołowie zastosowała nakazowe opuszczenie miejsca zamieszkania oraz zakaz zbliżania do osoby doznającej przemocy pod kątem art. 207 kk.;
- W **2** przypadkach Sąd Rejonowy w Mikołowie wydał nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego miejsca zamieszkania w trybie natychmiastowym pod kątem art. 207 kk.;
- Dzielnicowy Komisariatu Policji w Orzeszu czynnie uczestniczył w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w działaniach grup diagnostyczno-pomocowych.

#### 5. Gminny Ośrodek Zdrowia w Ornontowicach

- Członek Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczył w posiedzeniach zespołu i obowiązkowym szkoleniu;
- Informowano oraz kierowano zainteresowanych do Punktu Konsultacyjnego.;
- Udzielano w razie stosowania przemocy pomocy lekarsko-pielęgniarskiej (nie było potrzeby wystawienia zaświadczenia lekarskiego osobom dotkniętym przemocą);
- Prowadzono działania profilaktyczne poprzez;
  - dystrybucje ulotek,
  - plakatów tematycznych,
  - rozmowy lekarsko-pielęgniarskie podczas wizyt w poradni.

Sporządziła:  
Teresa Gendarz